

SCENARIO, ÅR 2040

Infrastruktur

I 2016 vedtas **fastlandsforbindelse** fra øya Gossen over til Otrøya i Midsund kommune. Denne forbindelsen hekker seg på den planlagte Møreaksen, som kom inn i Nasjonal Transportplan i 2013. Forbindelsen er ferdigstilt i 2019. Dermed kan man komme seg fra Gossen til Molde på 15 min, og til Ålesund på en drøy time.

Fastlandsforbindelsen fører til **kommunesammenslåing** mellom Aukra og Midsund. Julsundet, fastlandsdelen av Aukra kommune, innlemmes i Fræna kommune. Når administrasjonssenter for den nye øykommunen skal velges, er Gossen et naturlig valg, med flest innbyggere og et voksende næringsliv. Bortsett fra dette fungerer tettstedet i Midsund omtrent som før, uten umiddelbare endringer.

Næringsliv

Etter et tungrodd og mislykket gassrenningsprosjekt på Mongstad velger man i 2013 å bygge gassrenningsanlegg på Gossen, i forbindelse med Ormen Lange-feltet. Årsaken er at det er lettere å gjennomføre økonomisk. Konsekvensene er en ny periode med høy byggeaktivitet og økte inntekter til Aukra kommune.

I tillegg til dette velger kommunen å satse stort på **vindkraftutbygging** til havs. Den lokale kunnskapen innenfor marin teknikk og havbruk er solid, og dette, sammen med offshore-erfaringene fra Ormen Lange-prosjektet, er en betydelig fordel i denne sammenheng. Allerede i 2017 er byggingen av Norges største vindmøllepark til havs i gang. Aukra består av forholdsvis store havområder som egner seg godt til formålet, og har i tillegg økonomien som skal til for å investere. I 2025 produserer vindmølleparken nok energi til å dekke behovet til over 270 000 husstander, og kommunen står dermed for en stor andel av norsk kraftproduksjon. I forbindelse med utbyggingen av vindkraftanlegget har det oppstått et forskermiljø på øya. I tillegg til hele tiden å forsøke å gjøre vindmøllene så effektive og gode som mulig, forsøkes det også på andre måter å utvinne energi på, som utnyttning av bølgekraft og tidevann.

Etableringen av gassrenningsanlegget og vindmølleparken får store positive ringvirkninger for det lokale næringslivet på Gossen, og fører til en form for **spin-off-utvikling** med flere nyetableringer av mindre bedrifter. Bedre tilpasning til teknologisamfunnet gjør at flere i større grad kan velge hvor de ønsker å jobbe, og større bedrifter tilbyr ofte sine ansatte kontorarbeidsplasser lokalisert i distriktene.

For det merkantile arbeidslivet er ikke fastlandsforbindelsen bare positiv. Handelslekkasjen til Molde har økt sterkt etter at broa ble bygget, og med unntak av dagligvarer er det vanskelig å drive handelsvirksomhet her.

Selv om Aukra i 2040 er godt etablert som energikommune, er jordbruket fortsatt holdt i hevd på Gossen. Istedenfor de mange småbrukene som var tilfellet tidligere, er det nå færre og større bruk hvor bøndene driver sammen. Biogassanlegg sørger for behandling av husdyrgjødselen, og jordbruket er dermed også bidragsyter i kommunens energiproduksjon.

Sosialt

Fastlandsforbindelsen fører til en stor omveltning for innbyggerne på Gossen; plutselig er det lettvisst å komme seg til og fra fastlandet. Aukra blir raskt **attraktiv som bokommune** for folk som jobber i Molde og Ålesund, og den appellerer spesielt til barnefamilier med ønske om å bo i landlige og sjønære omgivelser. Veksten i næringslivet fører med seg en sterk økning av arbeidsplasser for folk med høyere utdanning, noe som er med på å gjøre kommunen til et attraktivt sted å bosette seg. I tillegg blir det også mer aktuelt for unge gossinger å flytte tilbake til øya etter endte studier.

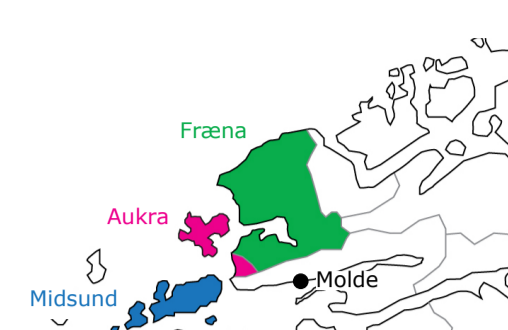
Fra rundt 2020 begynner eldrebølgen å gjøre seg gjeldende i Norge, og i 2030 er det nesten dobbelt så mange eldre over 80 år enn i 2010. Dette er også situasjonen i Aukra, hvor de eldre er en viktig og prioritert del av befolkningen. Flere eldre krever en god utbygd omsorg- og helsetjeneste, sammen med et tilrettelagt botilbud. Samtidig har den eldre generasjonen jevnt over bedre helse, og de er også mer ressurssterke. De engasjerer seg i lokalsamfunnet, og er viktige bidragsytere til lokal kultur og lokale fritidstilbud.

Kultur og fritid

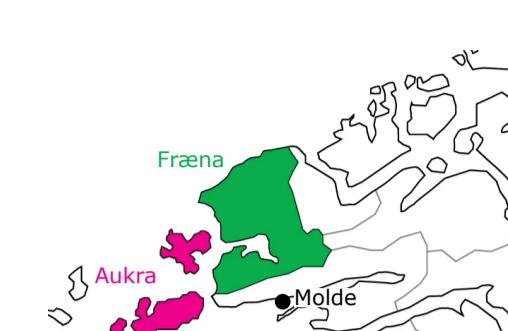
Lokal kulturskaping har lenge vært viktig på Gossen. Mye takket være den eldre generasjonens engasjement har kulturskoletilbudet økt, og kulturskolen har blitt en enda viktigere fritidsinstitusjon for øyas barn og unge. Konserter blir arrangert med jevne mellomrom, og i 2040 arrangeres kulturskolens Barnekulturfestival for 15. år på rad. I 2017 ble Dragefestivalen arrangert som et slags stunt av vindkraftselskapet Mørevind, da de ønsket "blest" om vindmøllebygging. Dette ble så populært at det nå har blitt en årlig begivenhet på øya.

SCENARIOUTDYPING

I scenariet vårt forutsetter vi at fastlandsforbindelse vil være en faktor som er med på å øke folkeveksten. Dette begrunner vi med at kystnære tomter i nærhet til byer jevnt over anses som attraktive, og steder hvor folk, og spesielt familier, ønsker å bosette seg. Med fastlandsforbindelse blir Gossen kun 15 minutter fra Molde med bil, noe som tilsvarer dagens situasjon for Julsundet. Julsundet har opplevd stor folkevekst det siste tiåret.

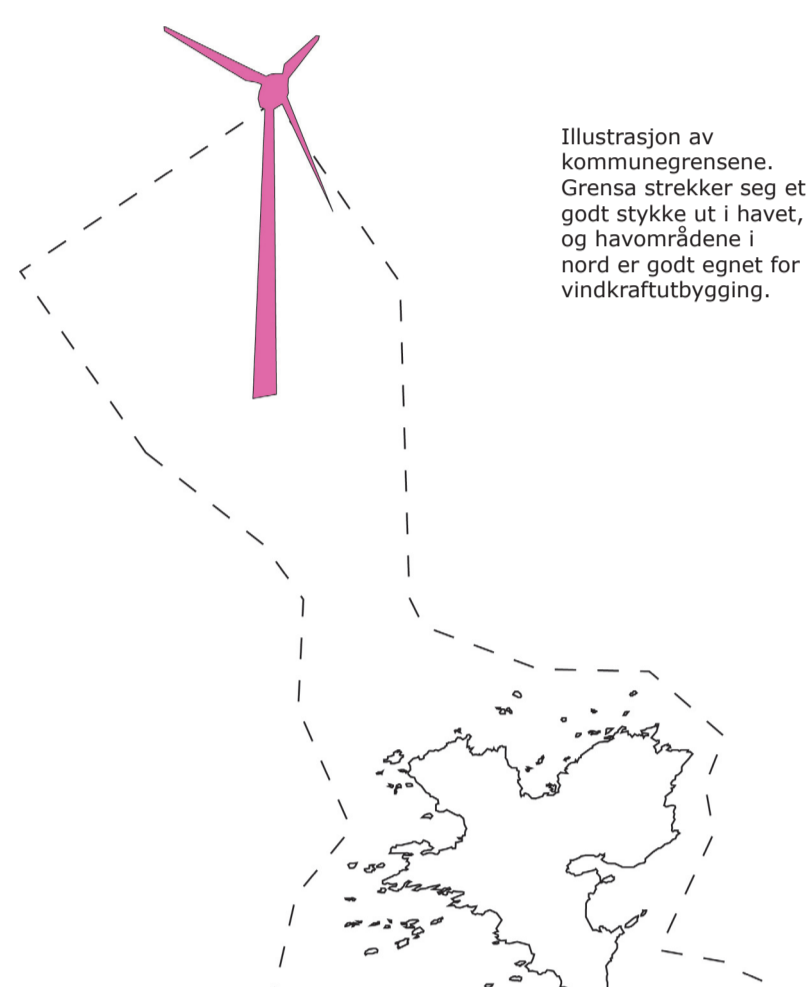
Kommunesituasjon 2011 for kommunene Aukra, Midsund og Fræna

Kommunesituasjon 2040 for kommunene Aukra og Fræna. Midsund har gått inn i Aukra kommune, og fastlandsdelen av Aukra har gått inn i Fræna kommune.

Offshore vindkraft er et stort potensial for Norge på grunn av den lange kysten med gode vindforhold, men også fordi landet har stor kompetanse innenfor offshore-rettet virksomhet som kan videreføres i retning av vindkraftanlegg til havs. Aukra kommune har havområder som er egnet til å etablere et vindkraftanlegg med bunnfaste installasjoner. Disse områdene har blitt pekt på som mulig utbyggingsområder både i Enovas rapport "Potensialstudie av havenergi i Norge" og NVEs "Energiproduksjon til havs". Dette området kan utvikles til et område med stabil vindkraftproduksjon med forholdsvis korte overføringskabler inn til land. Overføringskablene kan tilknyttes sentralnettet ved Nyhamna, og derfra er det kort avstand inn til Midt-Norge, hvor det i dag er et betydelig kraftunderskudd. Fordeler ved å etablere en slik park utenfor Aukra er nærheten til Nyhamna, de gode havneforholdene som finnes på Gossen, samt den eksisterende verfts- og leverandøriindustrien som allerede er godt etablert på øya.

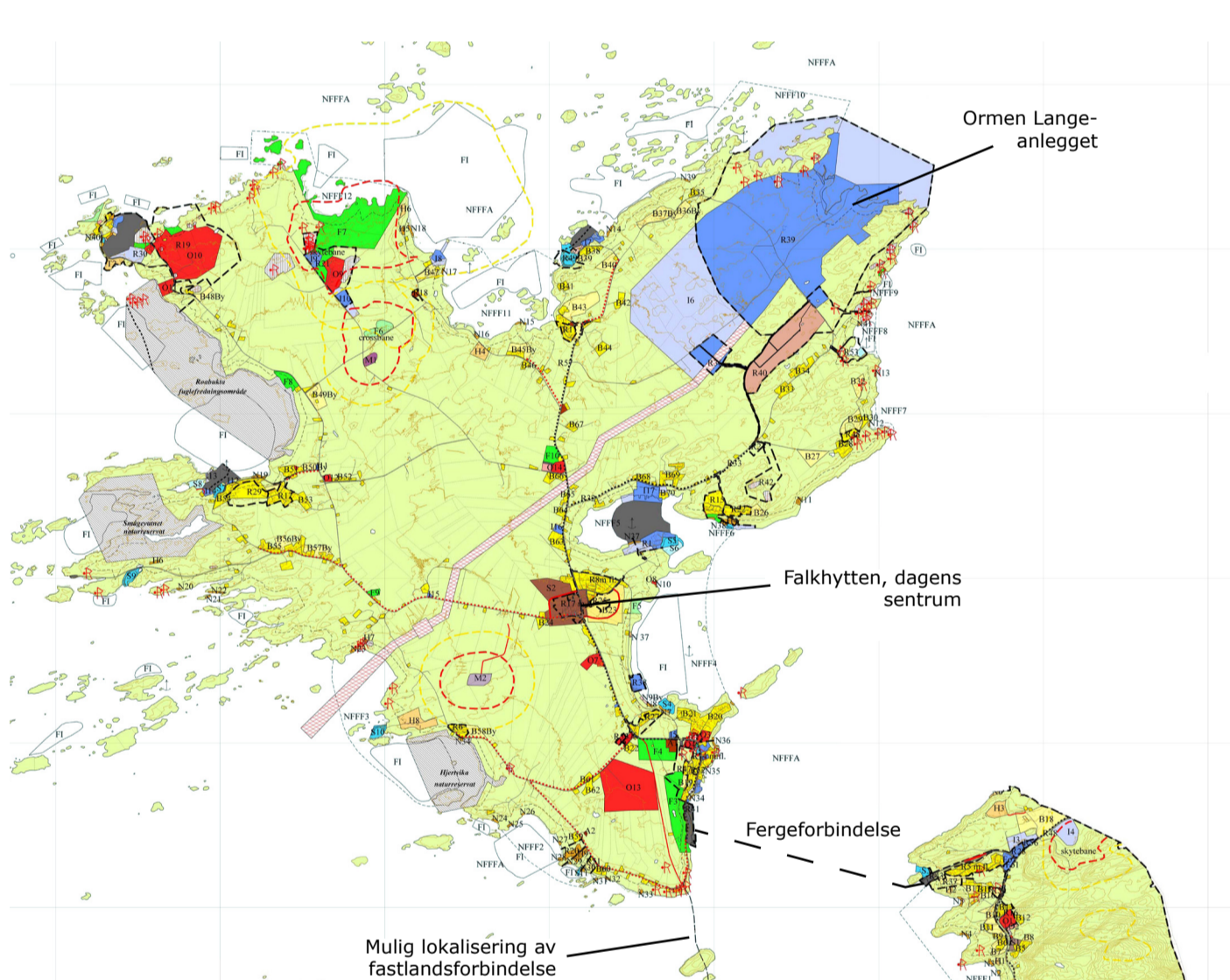
(Referat av "Melding og forslag til utredningsprogram. Mørevind – offshore vindkraftverk". TrønderEnergi, 2008)

Illustrasjon av kommunegrensene. Grensa strekker seg et godt stykke ut i havet, og havområdene i nord er godt egnet for vindkraftutbygging.

Med spin-off-effekt mener vi positive ringvirkninger som etablering av større industri har for lokalsamfunnet og det lokale næringslivet. En industrivirksomhet er tjent med at arbeiderne som hyres er folk som bor i nærheten, da dette gir mer stabil arbeidskraft. Samtidig er det som regel også billigere å bruke lokale leverandører, noe som gir konkurransefortrinn for bedrifter som er etablert i nærheten. I Aukra har denne effekten allerede blitt erfart i forbindelse med utbyggingen av gassilandføringsanlegget. Aktiviteten var desidert størst under byggefasen, men også nå, i driftfasen, er det rundt 300 faste arbeidsplasser på anlegget, i tillegg til at det lokale næringslivet har fått et kraftig oppsving.

OVERORDNEDE HOVEDGREP

Kommentar av kommuneplan

Førsteintrykket av kommuneplanen er at den ikke har noe sterkt tyngdepunkt. De utviklede arealene ligger jevnt spredt utover, med unntak av de midtre områdene, der det stort sett er myr og jordbruksarealer. Boligbyggelsen er også spredt, men de største og tetteste boligfeltene ligger på den søndre delen av øya. Ormen Lange-utbyggingen har ført til store industriarealer i nordost. Ellers kan man merke seg at mesteparten av industrien ligger tilknyttet kysten. Større naturområder som fuglefredningsområde og naturreservater finner vi på vest- og nordvestsiden av øya. I nordvest er det i det hele tatt lite utbygd.

Oppsummering av tendenser, og hovedgrep

Når vi leter etter tendenser på Gossen, er det tre faktorer vi velger å ta tak i: forekomsten av tett boligbyggelse, de store industriarealene og ubebygde naturområder. Slik kan vi dele øya inn i tre deler: natur og fritid, industri og næring, og bolig og kultur. Dette innebærer at vi legger all fremtidig boligutvikling til den søndre delen av øya. Her vil også fastlandsforbindelsen komme inn. På den nordøstre delen ser vi for oss at videre utvikling av industrien kan finne sted, i nærhet til eksisterende gass- og båtbyggervirksomhet. Her vil også havneanlegget for vindkraftutbyggingen lokaliseres. Natur- og fritidsdelen av øya ser vi for oss blir bevart i stor grad som den er, men med ytterligere tilrettelegging for fritidsaktiviteter. Noe satsning på turisme, som ikke finnes i særlig grad i dag, ser vi også for oss kan skje her, i tilknytning til gamle fiskerhavner som ligger her ute.

Boligringen

Med et mer konsentrert område for boligutvikling blir det også lettere å få til en bærekraftig infrastruktur på stedet. Gossen har fine bokvaliteter knyttet opp mot sjøen som vi utnytter ved å legge boliger i fem punkter langs et sluttet veisystem. Slik legger vi til rette for at kollektivtrafikk kan fungere effektivt. Prognosene til Statistisk Sentralbyrå regner med en folkevekst i Aukra på rundt 500 personer frem til 2030. Med bakgrunn i vårt scenario regner vi med at 1000 flere personer enn i dag vil bo på Gossen innen 2040. Dette tilsvarer ca 400 boliger. Vi velger å beholde sentrum på Falkhytten der det ligger nå, til tross for at dette i dag ikke har den samme sjøtilknytningen som de andre punktene på boligringen. Sentrumpunktet kan uansett ikke ignoreres, og vi tror mulighetene for forbedring av dette stedet er store.

Kyststien

Gossen har et godt utbygd nettverk av turstier, som blir mye brukt av befolkningen. Disse går på kryss og tvers forskjellige steder på øya. Med en kyststi kan man binde hele øya sammen, og legge naturopplevelsene i de mest karakteristiske omgivelsene.

